Vivado IP alapú fejlesztő rendszer Segédlet

Bevezetés

Jelen segédlet célja megismertetni Xilinx Vivado FPGA fejlesztő alapfokú használatát (tervek kezelése, kapcsolási rajz szerkesztés, VHDL állomány és szimuláció). A Vivado IP Integrator (IPI) előre gyártott szabványos digitális áramköri egységeket (Intelectual Property - IP) és a felhasználó által létrehozott elemeket felhasználva valósít meg egy tervet.

A laboratóriumi gyakorlat terv megvalósítása során különböző tervezési lépéseket ismerünk meg, úgymint: IP tömb és HDL burok (wrapper) létrehozása felhasználói paraméterezés (user constraint), szimuláció, szintézis, huzalozás, bittérkép létrehozás, terv funkcionalitás ellenőrzése, stb.

A segédlet a gyakorlati megvalósítása során a Nexys4 DDR oktatási kártyát használja.

Célok

Az alábbiakban leírt lépések alapján a hallgató a következő kompetenciákat szerzi meg:

- Vivado terv létrehozása adott FPGA áramkör felhasználásával, amelyet a Nexsys4 DDR kártya tartalmaz.
- Felhasználói paraméterek szerkesztése a megadott Xilinx Design Constraint (XDC) paraméter állomány alapján.
- Egyéb paraméterezés a TCL scriptek felhasználásával.
- Áramköri szimuláció az XSim szimulátor használatával.
- Terv szintézise és huzalozása.
- Bittérkép bitstream létrehozása.
- FPGA konfigurálás a bittérkép letöltésével és funkcionalitás ellenőrzése.

A tipikus tervezési folyamat az 1. Ábran látható.

Módszertan

A segédlet áttekinti, majd részletesen leírja az egymás után következő és követendő tervezésiszimulációs lépéseket. Kövesse lépésről lépésre a segédletben leírtakat!

A segédlet terve

Az első terv összeköt néhány bemenetet (kapcsolók) és kimenetet (ledek). Néhány bemenettel pedig egyszerű logikai függvényt valósít meg, amelynek eredményét ugyancsak ledekkel jelezzük, ahogyan az, az 2. Ábran látható.

1. Ábra: Tipikus tervezési lépések

2. Ábra: Megvalósított kapcsolási rajz.

A segédletben követendő lépések:

- Vivado terv létrehozása és IP könyvtár beállítása;
- Kapcsolási rajz létrehozása;
- A kapcsolási rajz HDL fordítása és lábkiosztás megadása;
- Funkcionális szimuláció megvalósítása XSim szimulátorral;
- Terv szintézis;
- Terv fordítás implementáció;
- Időfüggő viselkedés vizsgálat szimulátorral;
- Funkcionális ellenőrzés az oktató kártya használatával.

1. Vivado Terv létrehozása az IDE használatával

1.1 A Vivado grafikus környezet indítása és az első terv létrehozása;

Céláramkör: **XC7A 100T CSG324C – 1 !!!** Feladat: Az első HDL terv létrehozása. A mellékelt tutorial.vhd és a tutorial.xdc forrásállományok használata [1.]

1.1.1. Indítsa el a Vivado 2016 programot. Az asztalon található parancsikon segítségével, (lásd 3. Ábra) vagy Linux operációs rendszer alatt a *vivado.sh* paranccsal terminál ablakból.

3. Ábra: Vivado parancs ikon

1.1.2. Új terv létrehozása: kattintás **Create New Project** a terv varázsló elindításához. Kattintás: **Next**

Megjegyzés: Windows: A gyakorlatok során minden hallgatói munkát az S lemezegységre mentsen! (<u>\\193.6.4.39\student</u>)! Az S lemezegységen hozzon létre egy saját könyvtárat - **neptun kód vagy ékezet nélküli név!!!** A gyakorlat elvégzéséhez szükséges állományok itt megtalálhatók:

http://www.xilinx.com/support/university/vivado/vivado-teaching-material/hdl-design.html.

Linux: a saját munkakönyvtárban hozzon létre egy xup könyvtárat (mkdir xup paranccsal) és a továbbiakban a gyakorlaton végzett munkákat ide mentse! A gyakorlathoz szükséges állományok megtalálhatók:

http://www.xilinx.com/support/university/vivado/vivado-teaching-material/hdl-design.html

Az tömörített alkatrészkönyvtár letölthető a Xilinx honlapjáról vagy:

http://mazsola.iit.uni-miskolc.hu/DATA/storages/files/_afKfpEI__beIGGE.zip

Válassza a VHDL állományokat!

A terv neve legyen "tutorial" (vagy "tanmese"), kiválasztott hardverleíró nyelv pedig VHDL!

- 1.1.3. *Kattintás:* **Browse** az S lemezegység kiválasztásához. Hozzon létre egy saját könyvtárat. Pl: <u>s:\vajo</u>; *kattintás*: **Select**
- 1.1.4. Írjuk be a terv nevét pl: tutorial (*tanmese*) és ellenőrizze, hogy kijelölte a **Create Project Subdirectory** (alkönyvtár létrehozása) parancsot (4. Ábra). Kattintás: **Next**
- 1.1.5. Terv típus: *RTL Project* és kattintás Next
- 1.1.6. Terv leíró nyelve: **VHDL**, szimuláció: vegyes (mixed)
- 1.1.7. Kattintás: Next
- 1.1.8. Kattintás: Next, a következő ablak a paraméter állományok hozzáadása (Constraints File). A paraméterező állomány segítségével adjuk meg a lábkiosztást is Kapcsolók, LED-ek, stb. Most ezt mellőzzük. Kattintás: Next

1.1.9. Áramkör típus kiválasztása (5. Ábra). A legördülő opciókból Válassza ki az ábrán látható áramkört: XC7A100TCSG324-1. Kattintás: Next

	🚴 New Project	x
ſ	Project Name	
	Enter a name for your project and specify a directory where the project data files will be stored	
	Project name: tutorial	0
	Project location: C:/xup/digital	
	Create project subdirectory	
	Project will be created at: C:/xup/digital/tutorial	
l	< Back Next > Finish Car	icel

4. Ábra: Terv létrehozása - név és könyvtár beállítás

Men	Select Device 🔶 🕈 🗆 🗙											
Filter, search, and brow	ilter, search, and browse parts by their resources. The selection will be applied.											
Select: <mark> </mark>	Boards											
Produ <u>c</u> t category:	General Pur	pose		• Spe	e <u>d</u> grade:	1		,	T			
<u>F</u> amily:	Artix-7			• <u>T</u> en	np grade: (	2			•			
<u>P</u> ackage:	csg324			Ŧ								
					<u>R</u> eset	All Filters						
Search: Q.			•									
Part	I/O Pin Count	Block RAMs	DSPs	FlipFlops	GTPE2 Transceivers	Gb Transceivers	Available IOBs	LUT Elements	MMCMs	PCle	Max Operating Temperature (C	Min Op) Temps
xc7a15tcsg324-1	324	25	45	20800	0	0	210	10400	5	1	85	0
xc7a35tcsg324-1	324	50	90	41600	0	0	210	20800	5	1	85	0
xc7a50tcsg324-1	324	75	120	65200	0	0	210	32600	5	1	85	0
xc7a75tcsg324-1	324	105	180	94400	0	0	210	47200	6	1	85	0
📎 xc7a100tcsg324-1	324	135	240	126800	0	0	210	63400	6	1	85	0

5. Ábra: Áramkör típusának kiválasztása.

1.1.10. Kattintás a terv létrehozásához: **Finish.** Előbb azonban ellenőrizze a beállításokat. Ezek később is módosíthatók! Vizsgálja meg a terv létrehozása után a könyvtár struktúrát. A terv könyvtárban található egy *"terv_neve.cache"* könyvtár és a *"terv_neve.xpr"* projekt állomány (6. Ábra)

6. Ábra: Terv könyvtár tartalma.

1.2. Az alkatrész könyvtár elérési útvonalának beállítása.

- 1.2.1. Az "XUP.zip" tömörített alkatrészkönyvtárat csomagolja ki a terv könyvtárba. Az elérési útvonalat jegyezze meg, mert erre szüksége lesz. A példában a kicsomagolt könyvtár a /opt/Xilinx/XUP_Lib útvonalon lehet elérni! (inux)
- 1.2.2. A projekt kezelő ablakban kattintson a terv beállításra a **Flow Navigator** → **Project Manager** → **Project Settings** parancsra

- alkatrész könyvtár elérési útvonal

1.2.3. A terv beállítások ablakban kattintson az IP beállításokra (8. Ábra). Majd kattinson a "+" (Press the + button to Add Reposytory) az IP elemkönyvtár kiválasztásához.

<u>A</u>	Project Settings 🔹 🛧 🗆 🗙
	IP
3	Repository Manager Packager IP Cache
General	Add directories to the list of repositories. You may then add additional IP to a
	selected repository. If an IP is disabled then a tool-tip will alert you to the reason.
Simulation	
- *	I I
Elaboration	
è 🐎 🛛	+
Synthesis	Press the 🔶 button to Add Repository
Implementation	
1010	
Bitstream	
≣ =	
IP	Refresh All
	IP in Selected Repository
	+
	Press Add Repository to add an iP Repository.
	Refresh Repository
	OK Cancel Apply

8. Ábra: IP beállítás

1.2.4. Válassza ki az s:\XUP\XUP_LIB könyvtárat és adja hozzá az IP könyvtárakhoz. Kattintás: **Select**. A fejlesztő rendszer beolvassa és felsorolja az IP elemeket .

<u>A</u>	Project Settings ↑	
	IP	
30	Repository Manager Packager IP Cache	
<u>G</u> eneral	 Add directories to the list of repositories. You may then add additional IP to a selected repository. If an IP is disabled then a tool-tip will alert you to the reaso IP Repositories 	on.
Simulation	<pre>/opt/Xilinx/XUP_LIB (Project)</pre>	
6	-	
Elaboration		
>	+	
Synthesis		
Implementation		
1010		
Bitstream		
=		
	R <u>e</u> fresh All	
<u> </u>	IP in Selected Repository	
	L XUP n-bit wide INV (xilinx.com:xup:xup inv vector:1.0)	
	XUP 2-input AND (xilinx.com:xup:xup_and2:1.0)	
	XUP clk_divider (xilinx.com:xup:xup_clk_divider:1.0)	
	XUP 1-input INV (xilinx.com:xup:xup_inv:1.0)	
	XUP tri (xilinx.com:xup:tri:1.0) XUP ROM 8v4 (vilinx.com:xup:yup.rom 8v4:1.0)	
		-
	Refresh Repository	

9. Ábra: IP alkatrészek beolvasása

1.2.5. Kattintás: OK

2. Modulokból álló kapcsolási rajz létrehozása 2. lépés

2.1. Modulokból álló kapcsolási rajz megvalósítása

2.1.1. A projekt kezelő ablakban kattintson a modul rajz létrehozása ikonra **Flow Navigator** → **IP Intergrator** → **Create Block Deasign**

10. Ábra: Modul rajz létrehozása

2.1.2. Kattintás: **OK** a "design1" nevű blokk rajz létrehozásához – lásd 11. Ábra.

	🔶 Cr	eate Block Design	↑ □ X
	Please specify name	of block design.	~
i	<u>D</u> esign name:	design_1	8
	Directory:	🛜 <local project="" to=""></local>	*
	Specify source set:	🖻 Design Sources	-
	?	ОК	Cancel

11. Ábra: Blokk rajz létrehozása

2.1.3. A diagram panelben kattintson az IP elem hozzáadása ikonra **Add IP** vagy CTRL+I billentyűzet kombináció vagy kattintás az **P** ikonra.

	system			
1	This	design is empty. To get st	arted, <u>Add IP</u>	from the cata
~				
	15	Properties	Ctrl+E	]
	×	Delete	Delete	
	Rh.	Сору	Ctrl+C	
	-Th	Paste	Ctrl+V	
	۹,	Search	Ctrl+F	
	Pg.	Select All	Ctrl+A	
5	₽	Add IP	Ctrl+I	
414	6	IP Settings		
•		Validate Design	F6	
		Create Hierarchy		-
à		Create Comment		
		Create Port	Ctrl+K	
		Create Interface Port	Ctrl+L	
	ø	Regenerate Layout		
	-	Save as PDE File		

2.1.4. Az IP elemkönyvtár kereső ablakába írjuk be az egyes alkatrészek neveit, amelyeket keresünk sorrendben: **inv** (XUP 1-input INV), **and** (XUP 2-input AND), **or** (XUP-2 input OR), majd **2 x kattintás** a kiválasztott elemre vagy **ENTER** leütése.

2.1.5. Az elemek amelyeket a rajzra felteszünk az 13. Ábran láthatókA további lépésekben befejezzük a rajzot (lásd 2. Ábra)

13. Ábra: Felhasznált IP elemek.

2.2. Modulokból álló rajz készítése

2.2.1. Válassza ki az xup_inv_0 bemeneti portját és **kattintás** egér jobb gombbal és külső csatlakozásként határozzuk meg a portot: **Make External**.

14. Ábra: Külső port csatlakozások

- 2.2.2. Kattintás az "a" portra és változtassa meg a port nevét "SW0"-ra (lásd 2. Ábra)
- **2.2.3.** Kattintás az "b" portra és változtassa meg a port nevét "LD0"-ra (lásd 2. Ábra)
- **2.2.4.** Rendezze az OR2 és AND2 kapukat az ábrának megfelelő elrendezésben 15. Ábra.
- **2.2.5.** Csatlakoztassa a 15. Ábra-ának megfelelően az egyes elemeket.
- **Megjegyzés:** Amikor az egyes elemek lábaihoz közelítjük az egeret az egérmutató átvált "ceruzára" – huzalozási üzemmódba. Lenyomott egér bal nyomógombbal megvalósítható a huzalozás. Kattintás egér jobb gombbal a portra "Block Pin Properties" megadhatók a port tulajdonságai -elnevezése, stb.
- 2.2.6. Hasonló módon mint az SW0 és LD0 esetében valósítsuk meg a külső csatlakozásokat az SW1(a), SW2 (a_1), SW3 (b) és LD2(y) lábakhoz (16. Ábra)

15. Ábra: A kapcsolási rajz egy félkész részlete

16. Ábra: Külső portok csatlakoztatása

- 2.6.1. Kattintson a rajzfelületen egér jobb gombbal és a felugró menüből válassza ki a port létrehozása parancsot: Create Port, hatására megjelenik a port létrehozása ablak (17. Ábra). A port neve legyen LD1, iránya kimenet (output).
- 2.6.2. Hasonlóan hozza létre az LD3 portot és csatlakoztassa megfelelő módon

1000				- 2	V
<u>A</u>	Crea	te Port			↑ □ X
Create port and co	nnect it to selecte	d pins and ports			
<u>P</u> ort name:	LD1				8
Direction:	Output 🔻				
Тұре:	Other 👻				
<u>Create vector:</u>	from	31 🌲	to 🗌	0 🌲	
Frequency (MHz):					
Interrupt type:	© <u>L</u> evel	○ <u>E</u> dge			
Sensitivity:	⊚ <u>A</u> ctive High	O Ac <u>t</u> ive Low			
Connect to mat	ching selected po	rts			
			ОК		Cancel

17. Ábra: Port létrehozása ablak kép

18. Ábra: Félig kész modul rajz

2.2.7. Kattintás a kapcsolás újra rajzolása ikonra 🧖

2.3. Modul rajz befejezése (19. Ábra).

- 2.3.1. Hozza létre az SW4, Sw5, SW6, SW7 bemeneti portokat és az LD4, LD5, LD6, LD7 kimenti portokat.
- 2.3.2. A huzalozó eszközt használva csatlakoztassa az egyes portokat az ábrán megadott módon. **Kattintás** Újrarajzolás. A befejezett rajz az 19. Ábranak megfelelő.
- 2.3.3. A Befejezett rajz elmentése: **File > Save Block Design** paranccsal történik.

19. Ábra: Befejezett modul terv

3. HDL burok (wrapper) létrehozása és lábkiosztás 3. lépés

3.1. HDL burok létrehozás és hierarchia analízis

- 3.1.1. A forrás állományok ablakban kattintson egér jobb gombbal a modul rajzra "design1.bd" állományra és Válassza ki a HDL burok létrehozása parancsot: **Create HDL Wrapper.** A parancs hatására létrejön a HDL burok, amikor megjelenik az üzenet ablak (készítse el a HDL burkot?) Válassza az automatikus lehetőséget: **"Let Vivado manage wrapper and auto-update"**. Majd: **Kattintás: OK**
- 3.1.2. A parancs eredményeként két állományt hozott létre a fejlesztő rendszer. Az egyik állomány a HDL burok (design_1_wrapper.vhd). Ez az állomány a kapcsolási rajz modulként történő leírását valósítja meg. A másik állomány a (design_1.vhd) a kapcsolási rajz elemei közötti kapcsolatokat, alkatrészeket írja le (20. Ábra).

20. Ábra: HDL burok és terv hierarchia

3.2. Lábkiosztás és paraméterezés állomány hozzáadás

- 3.2.1. A *Flow Navigator* ablakban (Folyamat feldolgozás), *Project Manager* alcsoportban kattintson a forrás hozzáadás parancsra: **Add or Create Sources**,
- 3.2.2. Majd válassza ki a lábkiosztás és paraméterezés opciót: Add or Create Constraints
- 3.2.3. Adjuk hozzá a N**exys4DDR_Master.xdc** (Nexys4DDR) paraméterező állományt amely szintén letölthető a következő címről:

http://mazsola.iit.uni-miskolc.hu/M.edu/targyak/Nexys4DDR%20Mester%20XDC

3.2.4. Kattintás: **OK,** majd a befejezéshez - Kattintás: **Finish.** (az eredmény az 21. Ábran látható)

21. Ábra: Paraméterezés, lábkiosztás

- 3.2.5. A terv ablakban kétszeres kattintással nyissa ki a Nexys4DDR_Master.xdc állományt.
- 3.2.6. Keresse meg a kapcsolókra vonatkozó leírást ##Switches paraméterrel kezdődő 11 27. sorokat. A 12-19. sorok a technológiához történő illesztést (LVCMOS33) illetve a 20-27. sorok a lábkiosztást határozzák meg SW[6:0].
- 3.2.7. A 46-62. sorok pedig a LED-ekre vonatkozó paraméterezést adják meg LD[6:0].
- 3.2.8. Az SW7 és a LD7-re vonatkozó leírás célzottan hiányzik, annak érdekében, hogy megtanuljon más paraméterező módszert is.

3.3. RTL analízis

- 3.3.1. A Flow Navigator ablak, RTL analyzis (analízis) csoport az Open Elaborated Design alcsoportban kattintson a Schematic (kapcsolási rajz) parancsikonra. Kattintson a mentés Save-re ha szükséges. A parancs hatására modul terv logikai nézetét mutatja a Vivado (22. Ábra).
- 3.3.2. Kattintson a rajzon a szimbólum + ikonjára, amelynek hatására megjelenik a modul mögötti kapcsolási rajz. Ha egy-egy szimbólum + ikonjára kattint végül láthatóvá válik a teljes terv hierarchia. Használjuk a nagyítót, hogy részleteiben is lássuk a kapcsolást.

Megjegyzés: Figyelje meg, hogy néhány jel a bemenettől a kimenetig vezetékkel van összekötve!

22. Ábra: Logikai kapcsolási rajz nézet.

3.4. Lábkiosztás megvalósítása chip szerkesztővel

- 3.4.1. A következő lépésekben a hiányzó lábkiosztást kapcsoló (SW7) és LED (LD7) valósítja meg.
- 3.4.2. Az RTL analízis megvalósításával, a többi szerkesztési mód is elérhetővé válik. Kattintson a szerkesztési mód kiválasztásra és a legördülő lehetőségek közül Válassza a lábkiosztás tervezési-szerkesztési módot - I/O Planning layout (lásd 23. Ábra és 24. Ábra.)

24. Ábra: I/O Planning szerkesztési mód

Megjegyzés: A szerkesztő ablakban megjelenik az áramkör tokozásának megfelelő nézet. Az I/O portok (ki/bemeneti lábak) táblázata megjelenik a tervező rendszer alsó részén (üzenetek ablak – Console View). A tervben használt lábakhoz (SW* és Ld*) rendelt portok (IOB) táblázatosan is felsorolásra kerültek és mindenik esetében többféle áramköri technológia kiválasztása lehetséges. Ha az egeret a tokozás nézetben mozgatjuk az egyes lábaknál megjelenik a láb típusa és a hozzátartozó lábszám (User IO, GND, VCCO..., stb.) - 25. Ábra, 27. Ábra.

	🖓 🥝 🎭 🎉 🔔 🧐 🔛 l/o Planning	- K 🕸 🦎 🐶									
w Navigator	« Elaborated Design -xc7a100tc	ig324-1 (active)									
17 m	Device Constraints	- 0 C ×	Package X 👁	Device X							
	  				1 2 3	4 5 6 7 8	9 10 11 1	2 13 14 15	16 17 18		
Project Manager	* Internal VRFF				1 1 0		0 10 11 1	10 14 10	10 17 10		
Project Settings	0.6V		T			YYWY					
😚 Add Sources	0.675V										
💎 Language Templates	0.75		🔍 В								
😝 IP Catalog	0-00 NONE (5)		0; c								
			100 L								
IP Integrator	-an I/O Bank 15		N P								
💏 Create Block Design			🎽 E								
😚 Open Block Design			8 6				* * * *				
🇞 Generate Block Design			<u></u>				* * *				
Simulation							5 5 .				
6 Simulation Settings											
Bup Simulation			🐺 J -			_X_) → + +	SSH				
	Drop VO banks on voltages or the	"NONE" folder to	Po 16				S S -				
RTL Analysis	set/unset Internal VREF.							TYY			
6 Elaboration Settings	👗 Sources 🛛 🎎 RTL Netlist 💧	Dev xe Con									
Elaborated Design	Source File Properties	- D & X	M				* * * *				
C Beport DBC	4		14				4 4 4 4				
Benort Noise	D SW7										
H Schematic	6 JH7		P								
1/4 Schematic	Name: SW7		R				+				
Synthesis	Direction: IN										
R Synthesis Settions											
hun funthasis	Net: J SW7		U								
Comp Continued Design			×.								
De open synthesized Design	General Properties Configure										
nplementation	Properties - Clock Reg	ons									
M Implementation Settings	100 Ports										
Run Implementation	Nama	Direction Neg	Diff Pair Site	Etrad Back	10 504	Mineral Meet Drave St	anoth Slew T	nel FullTune	Loff-Chin Term	instion IN TERM	
Den Implemented Design		OUT	040	* L\	CM0533*	3.3 12	- SLOW	+ NONE	· FP_VTT_50	*	
and the base	CI LD1	OUT		* U	CM0533* *	3.3 12	~ SLOW	~ NONE	FP_VTT_50	*	
rogram and beoug		OUT		* L\	CM0533*	3.3 12	- SLOW	- NONE	- FP_VIT_50		
US Bitstream Settings	-9.04	OUT		* D	CMOS33*	3.3 12	- SLOW	- NONE	- FP VTT 50		
Cenerate Bitstream		OUT		* U	CM0533* *	3.3 12	* SLOW	* NONE	FP_VTT_50	*	
📑 😰 Open Hardware Manager		OUT		* U	CM0533* •	3.3 12	~ SLOW	~ NONE	 FP_VTT_50 		
		OUT		• U	CMOS33*	3.3 12	* SLOW	* NONE	* FP_VTT_50	*	
	Lo swi	IN		* 13	CM0533*	3.3		NONE	* NONE		
	-D-SW2	IN		* 0	CM0533*	3.3		NONE	· NONE	*	
	-D- \$W3	IN		* U	смоззз• •	3.3		NONE	~ NONE	*	
	-D-SW4	IN		* U	CMOS33*	3.3		NONE	~ NONE	*	
	-D SW5	IN		· D	CM0533* *	3.3		NONE	* NONE		
	LD SW7	IN		* 10	CM0533*	3.3		NONE	- NONE	*	
									and the second se		

25. Ábra: Tokozás és lábkiosztás nézet.

Hiports (16)			
🖻 🗁 Scalar ports (16)			
	Output	Т8 🗸	34 LVCMOS33*
	Output	V9 🗸	34 LVCMOS33*
	Output	R8 🗸	34 LVCMOS33*
	Output	Тб 🗸	34 LVCMOS33*
	Output	Т5 🗸	34 LVCMOS33*
	Output	T4 🗸	34 LVCMOS33*
	Output	U7 🗸	34 LVCMOS33*
🚽 🖬 LD7	Output		LVCMOS18
SW0	Input	U9 🗸	34 LVCMOS12 4
	Input	U8 🗸	34 LVCMOS15
₩ SW2	Input	R7 🗸	34 LVCMOS18
	Input	R6 🗸	34 UVCMOS25 =
	Input	R5 🗸	34
	Input	V7 🗸	34
	Input	V6 🗸	34 LVTTL
SW7	Input		MOBILE_DDR -

26. Ábra: Lábkiosztás és technológiához illesztés szerkesztő ablak.

- 3.4.3. Válassza ki az LD7 sort (26. Ábra) és a lábszám oszlopban Package Pin írja be az U16-os lábszámot, míg a technológiai szabványhoz való illesztés oszlopban I/O std rendelje hozzá az LD7-es kimenethez az LVCMOS33 áramköri technológiát.
- 3.4.4. Tcl parancsból is megoldhatjuk a paraméterezést. **Tcl** (eredetileg **Tool Command Language)** de úgy is ismert mint **Ticle** script. A Tcl Console ablakban írjuk be:

set_property package_pin V5 [get_ports SW7]
set_property iostandard LVCMOS33 [get_ports [list SW7]]

- 3.4.5. Figyelje meg a jel-láb I/O szabvány és I/O port változást. Megvalósíthatja a lábkiosztást úgy is, hogy az áramköri tokozás nézetben P**ackage view** Kattintson az SW7 jelre és egérrel áthúzzuk az IC tok megfelelő lábára. Úgy is megvalósítható a lábkiosztás, hogy kattint a táblázatban az LD7 sorra. Az IO Port ablakban megjelennek a lábhoz rendelt tulajdonságok. Ekkor ebben az ablakban szerkessze/rendelje a lábhoz a kívánt paramétereket (27. Ábra)
- 3.4.6. Mentse el a paraméter változásokat és a lábkiosztást. Menű: **File** → **Save Constraints** állománynév: Nexys4DDR_Master.*xdc*

⊨ → 🗞 📐		
4 LD7		
Name:	LD7	
Direction:	OUT	
Package pin:	U16	
Site type:	IO_L18P_T2_A12_D28_14	
Site info:	🔎 U16	
Net:	J LD7	
I/O Bank:	🔊 I/O Bank 14	
Tile:	HIOB33_X0Y63	
Clock region:	📼 XOY1	
General Pro	perties Configure	

4. Áramköri Szimuláció XSim Szimulátorral (VHDL). 4. lépés

4.1. Tesztvektorok: tutorial_tb.vhd szimulációs állomány hozzáadása

4.1.1. A **Flow Navigator, Project Manager** parancsoknál kattintson az **Add Sources** – állomány hozzáadása parancsra.

- 4.1.2. Válassza ki a szimulációs állomány hozzáadása és létrehozása opciót.
  Add or Create Simulation Sources, majd kattintás: Next lásd 28. Ábra, 29. Ábra, 30. Ábra, 31. Ábra.
- 4.1.3. Kattintson az állomány hozzáadás **Add Files** gombra. Majd keresse meg az /xup/ könyvtárban a tutorial_tb.vhd állományt és adjuk hozzá a tervhez. Kattintás: **OK**

A	Add Sources	<
	Add Sources	
	This guides you through the process of adding and creating sources for your project	
	○ Add or <u>c</u> reate constraints	
	○ <u>A</u> dd or create design sources	
	Add or create simulation sources	
	○ Add or create DS <u>P</u> sources	
_	○ Add existing <u>b</u> lock design sources	
c	O Add existing IP	
-		
E XILINX		
ALL PROGRAMMABLE.	I O CONTINUE, CIICK NEXT	
?	< Back Next > Einish Cancel	] [

29. Ábra: Szimulációs állomány hozzadása opció kiválasztása 1. lépés

A		Add Sources	+ = ×					
Add o	r Create Simula	ation Sources						
Spe file	Specify simulation specific HDL files, or directories containing HDL files, to add to your project. Create a new source file on disk and add it to your project.							
Specify simulation set: 📾 sim_1 🔹								
+ + +		Use Add Files, Add Directories or Create File buttons below						
		Add Files Add Directories Create File						
🗌 Sca	an and add RTL <u>i</u> n	clude files into project						
Cop	y <u>s</u> ources into pr	roject						
🖉 Ado	d so <u>u</u> rces from su	ubdirectories						
🖉 Incl	ude all design s <u>o</u>	purces for simulation						
?		< <u>Back</u> <u>N</u> ext > <u>F</u> inish	Cancel					

30. Ábra: Szimulációs állomány hozzáadása 2. lépés

l		Add Source Files 🛛 👋 🛛 🛧 🗆 🗙
	Look in: 💋 tutorial_vhd	🚽 🤌 🗐 🖷 🍋 😒 🖽 🖃
	ທ tutorial.vhd	Recent Directories
	🕐 tutorial_tb.vhd	🔁 /home/vajo/vivaprj 🔹
ı		File Preview
		Module Name: tutorial
		<pre>library IEEE; use IEEE.STD_LOGIC_1164.ALL; use IEEE.STD_LOGIC_ARITH.ALL; use IEEE.STD_LOGIC_UNSIGNED.ALL;</pre>
>		use STD.textio.all; use IEEE.std_logic_textio.all;
		library UNISIM; use UNISIM.VComponents.all;
		Entity tutorial_tb Is end tutorial_tb;
		Architecture behavior of tutorial_tb Is Component tutorial
	File <u>n</u> ame: tutorial_tb.	vhd
-	Files of type: Design Source	ce Files (.vhd, vhdl, vhf, vho, v, vf, verilog, vr, vg, vb, tf, vlog, vp, vm, $\bar{v}$
		OK Cancel

31. Ábra: Szimulációs állomány hozzáadása 3. lépés

4.1.4. Kattintás: Finish

4.1.5. Válasssza ki a terv forrás állományok ablakban a szimulációs forrásokat, ezen belül a tutorial_tb.vhd állományt (32. Ábra)

32. Ábra: Szimulációs források

- 4.1.6. A tutorial_tb.vhd állomány a szimulációs források csoportjában található és a system_wrapper_1.vhd állomány automatikusan a tesztelendő alkatrész (uut unit under test) lesz lásd 32. Ábra. Használja az operációs rendszer fájl kezelőjét (Windows Explorer, Thunar, TotalComander, DoubleComander, mc) és ellenőrizze a terv könyvtár struktúrájában a sim_1 könyvtár tartalmát.
- 4.1.7. Nyissa meg a tutorial_tb.vhd állományt és vizsgálja meg tartalmát.

Figyelje meg, hogy a tesztelő állomány entitása sem paraméterekkel sem portokkal nem rendelkezik (üres). A tesztelendő állományt pedig alkatrészként határozza meg (uut). Elemezze az állományt és írja le hogyan történik a kapcsolók állapot változása?

4.2. Áramköri Szimuláció XSIM szoftverrel

- 4.2.1. Válassza ki a szimulációs beállításokat (Simulation Settings) a Flow Navigátor ablakban - lásd 33. Ábra. A szimulációs paraméterek beállításához indítsa el a Simulation Settings parancsot a menüből.
  - 4.2.2. Válasza ki a szimuláció tulajdonságait és a *Simulation* fülnél állítsuk be a szimuláció időtartamát 200 ns-ra, majd jóváhagyás az **OK** gombra történő kattintással.
  - 4.2.3. Indítsuk el a szimulátort kattintással a **Run Simulation** paranccsal (33. Ábra)

ed_out[7:0] Of	Array Project Se	ttings		0a		-↑ □ X
	Simulation					
General	Target simulator:	Vivado Simu	ulator			-
	Si <u>m</u> ulator language:	VHDL				-
Simulation	Sim <u>u</u> lation set:	🖮 sim_1				•
%	Simulati <u>o</u> n top module name:	tutorial_tb				
laboration	☑ Clean up simulation files					
Synthesis	Compilation Elaboration	Simulation	Netlist	Advance	d	
	xsim.simulate.runtime*		200ns			
	xsim.simulate.uut					
mentation	xsim.simulate.wdb					
010	xsim.simulate.saif					
R	xsim.simulate.saif_all_signal	s				
am	xsim.simulate.xsim.more_op	tions				
μP						
	Select an option above to see	a description	n of it			
?				ок	Cancel	Apply

34. Ábra: Szimulációs paraméterek beállítási kép.

4.2.4. Run Szimulation → Run Behavioral Simulation – viselkedés vizsgálatával. A tesztelő és forrás állomány fordításával – feltételezve, hogy az állományok hibamentesek – elindul az XSIM szimulátor és a szimuláció eredménye is megjelenik (35. Ábra).

35. Ábra: A feladat szimulációjának eredménye

A szimuláció eredményét többféle módon ábrázolja a szoftver: (i) felsorolja a hierarchiában szereplő és a globális jeleket amelyek a teszt állomány részei -testbench; (ii) felsorolja a legfelső szintű jeleket; (iii) ábrázolja grafikus képen (virtuális szkóp) a jelek és globális jelek időbeni változását; (iv) Tcl ablak, ahol a szimulátor parancsok és az azokra adott válaszok szövegesen láthatók.

Megjegyzés: (A) A szimulátor ellenőrzi a "test-bench" állományt és annak függvényében ábrázolja az eredményt, közvetlenül a szimulátor elindítása után. (B) A turorial.sim könyvtárat és annak tartalmát a szimulátor hozza létre.

4.2.5. Az idődiagramon használhat nagyítót ¹, hogy növelje a felbontást. A "szkóp ablak" kiemelhető a keretrendszerből és vissza is helyezhető

37. Ábra: Horgonyzás - Dock

4.3. Adatformátum kijelzésének megváltoztatása

- 4.3.1. Az sínrendszerbe szervezett jelek ábrázolási adatformátuma, megváltoztatható ha kattint egér jobb gombbal a jelre és kiválasztja a "*Default Radix*" vagy a "*Radix*" parancsot. Itt megadható, a hogy a jelet milyen számrendszerben ábrázolja a szimulátor.
- 4.3.2. Például az 38. Ábra switch[7:0] jele hexadecimális, míg a led_out[7:0] bináris számrendszerben ábrázoltuk.

	tutorial_tb_behav.wcfg* ×													ſ	- C	×
₽										-	387.0	00 ns				
8	Name	Value	10 nc	50.021	ns 1100 ps		1200 ne		1300 pc		1400	ne	15	00 pc	160	Ω
Q+	e 📑 owitch [7:0]	0.0		20	V 02	V		 	08					V 10		Ľ.
Q-	•	00001111	000	00001	V 0000	÷	000000	101	(0000		÷	0000	0001	V 0001	∖ ≓≐	
٩	- Alloa_oar().oj	00001111		,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,,		^	000000			A	+^-	0000	0001			
₽Г																
12																
\$																
÷																
																-
$\forall$		4														•

38. Ábra: Jelek különböző ábrázolási számrendszerben.

4.3.3. Kilépés az XSIM szimulátorból: **File** → **Close Simulation** paranccsal.

5. A terv szintézise

5. lépés

5.1. A Vivado szintetizáló segítségével lefordítjuk a tervet és elemezzük a kapott eredményt.

5.1.1. A Flow Navigator menüben kattintson a Run Synthesis parancsra a Synthesis menüben. A szintetizáló program teljes hierarchiájában feldolgozza a tervet. Amikor a művelet befejeződik a megjelenő üzenet ablakban válassza a szintetizált terv vizsgálatát Open Synthesized Design és kattintás: OK gombra. Ennek eredményeként megjelenik az áramkör szerkesztő ablak. Válassza a Project Summary fület a szintézis eredményeinek elemezése érdekében (39. Ábra).

39. Ábra: Szintetizált tervben felhasznált LUT és I/O erőforrások.

5.1.2. Kattintson a táblázat nézetre, hogy a rendszer táblázatos formában jelentesse meg a felhasznált erőforrásokat - 39. Ábra. Az eredmény a 40. Ábran látható, amint azt az ábra is mutatja 5 darab keresőtábla (LUT) és 16 darab IO be-kimeneti lábat használt fel.

Estimation	Available	Utilization %
5	63400	0.01
16	210	7.62
	Estimation 5 16	Estimation Available 5 63400 16 210

40. Ábra: Felhasznált erőforrások - táblázatos nézet

5.1.3. Kattintson az **Flow Navigator** ablakban a **Synthesis** → **Synthesized Design** menüben a kapcsolási rajz nézetre **Schematic** -lásd 41. Ábra. Az ábrán kattintson a design_1_i modul "+" jelére, hogy láthatóvá tegye a további kapcsolási rajz részleteket (42. Ábra). Figyelje meg, hogy a keretrendszer a be-kimeneti lábakhoz automatikusan csatlakoztatta az IBUF, OBUF meghajtható puffereket.

41. Ábra: Szintetizált terv kapcsolási rajza

42. Ábra: A kapcsolási rajz részletes nézete

A fenti ábrán megfigyelhető, hogy a logikai kapukat az FPGA keresőtábláiba helyezte el a szintézis. Egy fájlkezelő ablak segítségével megtekinthető a terv könyvtárban a *tutorial.runs* könyvtár tartalma, amely a szintézis eredményét tartalmazza.

6. A terv megvalósítása - "implementálás"

- 6. lépés
- 6.1. A terv megvalósítása a Vivado keretrendszer alap beállításaival és a megvalósítás elemzése.
- 6.1.1. A Flow Navigátor ablakban a Implementation menüben kattintással indítsa el a Run Implementation megvalósítás parancsot. A megvalósítás, áramköri huzalozás, feltérképezés befejezése után az üzenetablakbank látható a művelet befejezése üzenet Implementation Completed. A felugró ablakban válassza a megvalósítás megtekintése opciót Open implmented design. Kattintás: OK. Ugyanakkor zárja be a szintézis nézet ablakot. 44. Ábra

43. Ábra: Vezeték kiválasztása a huzalozási listából

44. Ábra: Megvalósított huzalozott terv kép - részlet

- 6.1.2. A huzalozási listából válasszon ki egy vezetéket (43. Ábra), amelyet aztán a magvalósított áramkörben kövessen (44. Ábra).
  - 6.1.3. Ha bezárja a megvalósított terv ablakot vagy átkapcsol a terv állapot ablakra - **Project Summary tab** (Default Layout nézet), akkor megtekinteti a felhasznált erőforrásokat hasonlóan, mint ahogyan a szintézis során is tette (5.1.2). Vizsgálja meg az eredményt! Látható, hogy a valóban felhasznált LUT elemek száma nem egyezik az előző eredménnyel – szintézis, optimalizálás, megvalósítás; a felhasznált IOB-k száma 16. Megjegyezzük, hogy az "implementációt" az alapértelmezett paraméterekkel valósítottuk meg – ne állítson időzítési korlátokat.
- 6.1.4. A Fájlkezelővel nyissa ki a terv könyvtárakat és vizsgálja meg az impl_1 könyvtár tartalmát, ahol különböző jegyzőkönyvek találhatok a megvalósításról. Ezek a tervező rendszerben is megtekinthetők, amennyiben az Implementation → Implemented Design egyes al-parancsaira kattint. Így megtekintheti az áramkör által felvett villamos teljesítményt, az egyes zónák hőmérsékletét, időzítések állapotát, szerkeszthetők a fordítási paraméterek, stb. Megjegyezzük, hogy a tervünk egy kombinációs hálózat ezért egyetlen regisztert sem használt fel a rendszer.

7. Időarányos Szimuláció

7. lépés

- 7.1. Időarányos szimuláció megvalósítása.
- 7.1.1. Kattintson a Flow Navigator → Simulation menüjében a Run Simulation parancsra. Válassza a Run Simulation → Run Post-Implementation Timing Simulation opciót. Az XSim szimulátor elindul és a *tutorial_tb* tesztelő állományt fogja futtatni. A fájlkezelővel vizsgálja meg, hogy a terv könyvtárban a *tutorial.sim* → *sim_1* → *impl* könyvtárat a Vivado létrehozta és a könyvtár tartalmazza az időarányos szimulációhoz szükséges állományokat.
- 7.1.2. Ha az XSIM elindult és megjelent a szimuláció eredménye a szkóp ablakban, akkor kattintson a nagyítás ikonra (**Zoom Fit**)
- 7.1.3. Kattintás egér jobb gombbal az 50 ns pozícióba (a switch bemenet) és Válassza a Select Markers → Add Marker parancsot. Hasonlóan szúrjon be egy markert az 55 ns és a 60 ns környékén is.

8	Name	Value	40 ns	5	0.000	6	0.000 ns <mark>s</mark> D ns	80 ns
_ +	H 📲 switches[7:0]	XXXXXXXXX	XXXX)	C		l	00000000	
0-	🖽 📲 leds[7:0]	XXXXXXXXX	XXXXXX	x	K 🔀		000000	01
0	🖽 🐝 e_led[7:0]	XXXXXXXXXX	>>>>>>	x	xx	С	000000	01
8	🖽 📲 i[31:0]	00000000000000000	0000000	10	000	С	000000000000000000000000000000000000000	0000000
-								

45. Ábra: Időarányos szimuláció eredménye.

7.1.4. Zárjuk be a szimulátort **File** → **Close Simulation paranccsal**

8. Bittérkép létrehozása és funkcionális ellenőrzés 8. lépés

8.1. Csatlakoztassa a Nexys4DDR kártyát és kapcsolja be a tápfeszültséget. Bittérkép generálása és letöltés a hardverbe – FPGA programozás.

8.1.1. A Flow Navigator ablakban kattintson a bittérkép létrehozás parancsra Program and Debug → Generate Bitstream. A bittérkép létrehozása után az üzenetablakban megadott három lehetőség közül válassza a hardware manager elindítása opciót - Open Hardware Manager.

46. Ábra: Bittérkép generálása parancs kiválasztása

A bittérkép generátor létrehozta a design_1_wrapper.bit állományt, amely a terv könyvtárban az tutorial.run $\rightarrow$ impl_1 alkönyvtárban található.

- 8.1.2. Bizonyosodjon meg róla, hogy a tápfeszültség jumper "tápfeszültség az USB-n keresztül" pozícióban van és a micro-USB kábelt csatlakoztatta a PC és a kártya között.
- **Megjegyzés:** A tápegységet nem szükséges csatlakoztatni, a kártya táplálása az USB kábelen keresztül is megvalósítható.

47. Ábra: Csatlakoztatás a PC-hez micro-USB-vel és tápfeszültség jumper poziciója

- 8.1.3. Kapcsolja be a tápfeszültséget a kártyán.
- 8.1.4. válassza ki az üzeneteblakban az **Open Hardware Maganer** hardver kezelés opciót és kattintás **OK** lásd 48. Ábra. A hardver kezelőből elindíthatja a letöltést.

	Bitstream Generation Completed	×
	Bitstream Generation successfully completed. Next	
		-
	O <u>O</u> pen implemented Design	
r	⊖ <u>V</u> iew Reports	
ŝ	Open <u>Hardware Manager</u>	
	○ <u>G</u> enerate Memory Configuration File	
	□ <u>D</u> on't show this dialog again	
	OK Cancel	

48. Ábra: Bittérkép sikeres létrehozása üzenet ablak.

Hardware Manager - unconnected									
 No hardware target is open. 	<u>Open target</u>								
Hardware <ul> T = I N N I 	_ C L ^a ×								

49. Ábra: Hardver manager ablak.

8.1.5. Kattintson az **Open target** – kapcsolat a célhardverrel – parancsra. válassza az automatikus kapcsolódás opciót.

50. Ábra: Kapcsolat a célhardverrel.

- 8.1.6. Kattintson az **xc7a100t_0** FPGA áramkörre és válassza a **Program device** eszköz konfigurálás parancsot (50. Ábra).
- 8.1.7. Válassza ki a felugró ablak által ajánlott desig_1_wrapper.bit állományt, amely a tervezési könyvtár impl_1 könyvtárában található (51. Ábra).

4	
Look <u>i</u> n:	🥥 impl_1
🔚 desig	n_1_wrapper.bit

51. Ábra: Létrehozott bittérkép állomány az impl_1 könyvtárban.

A	Program Device	1	×□×
Select a bitstream p optionally select a di bitstream programm	rogramming file and download it to your hardwan ebug probes file that corresponds to the debug ing file.	e device. You can cores contained in the	4
Bitstre <u>a</u> m file: Debug probes file: ⊮ <u>E</u> nable end of st	tutorial_2016_1/sch_tutorial_2016_1.runs/impl_1	L/design_1_wrapper.bit 🔇	]
		Program Can	cel

52. Ábra: FPGA prográmoza parancs indítás

- 8.1.8. Kattintson a programozás parancsra
- 8.1.9. Ellenőrizze a kártyán az áramkör működését a kapcsolók ki és bekapcsolásával.
- 8.1.10. Zárja be a hardverkezelő ablakot. Kattintás: **OK** bezárás.
- 8.1.11. Kacsolja ki a kártya tápfeszültségét.
- 8.1.12. Zárja be a Vivado programot: File $\rightarrow$ Exit. Kattinás: OK

9. Következtetések

A Vivado fejlesztő rendszer az FPGA fejlesztés minden fázisát támogatja. A tervet az XUP IP alkatrész könyvtárelemeiből valósította meg (IPI elemek és paraméterezés). Viselkedés és időarányos szimulációval vizsgálta az áramkör működését. Szintézis, huzalozás és bittérkép generálás után a Nexys4 kártyát konfigurálta a generált bitfolyam állománnyal. Megismerte az FPGA fejlesztés főbb lépéseit.

Irodalom

- [1.] *** Xilinx Vivado segédlet források: http://mazsola.iit.uni-miskolc.hu/DATA/storages/files/_akfnfpfmfm__eaDDBJ.zip
- [2.] *** Digilent Nexys 4 DDR: http://mazsola.iit.uni-miskolc.hu/DATA/storages/files/_doBflCA__eqTTUR.pdf

[3.]